

DOPOLNITEV GRADIVA POSREDOVANO NAJKASNEJE DO 3.10.2022, PO PRIDOBLENEM MNENJU MINISTRSTVA ZA KMETIJSTVO.

Dopolnitev od točke 3.7. naprej.

1 RAZLOGI ZA PRIPRAVO SD OPN 2

Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Žužemberk je bil sprejet v juliju 2014 in objavljen v Uradnem listu RS, št. 55/14 in 4/20 – tehnični popravek (v nadaljevanju OPN). V času od sprejetja OPN je bilo na Občino Žužemberk prejetih več pobud za spremembe določil OPN. Občina Žužemberk je v začetku letu 2018 pričela s postopkom sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk – SD OPN 2 (v nadaljevanju tudi SD OPN 2) v skladu s sprejetim Sklepom o začetku priprave ter na podlagi pobud in predlogov občanov občine Žužemberk in Občine Žužemberk.

S spremembami in dopolnitvami OPN Občine Žužemberk se opredelijo nova območja stavbnih zemljišč na območjih, na katerih je predvidena gradnja novih objektov oz. ureditev, skladno s tem se določijo povečana ureditvena območja naselij. Hkrati se v manjšem obsegu (v nekaj primerih) ta zemljišča ukinejo oz. zamenjajo za nova, ki so prostorsko, funkcionalno ali lastniško bolj ustrezna za pozidavo. V območju obstoječe razpršene poselitve, predvsem v vinogradniških območjih, se predvidijo povečana območja avtohtone razpršene poselitve, kjer se omogoči zgostitev pozidave ob upoštevanju identitetnega vzorca razpršene poselitve. Ponekod pa se, tam kjer avtohtoni krajinski vzorec odstopa od VIN območij, predvidi tudi delna ukinitve le teh. V nekaj primerih se spreminja namenska raba stavbnega zemljišča in gozda v kmetijsko rabo. Predmet SD OPN 2 je sočasno s pobudami tudi sprememba oz. dopolnitev tekstualnega dela prostorsko izvedbenih pogojev ter manjše posodobitev OPN kot tudi vse ostale morebitne vsebine, ki se bodo izkazale tekom postopka.

2 PREDMET SD OPN 2

Predmet načrtovanja SD OPN-2 so vsebine, ki okvirno obsegajo spremembo namenske rabe prostora in spremembo prostorsko izvedbenih pogojev za posege v prostor na podlagi prejetih pobud, manjše posodobitev OPN ter ostale morebitne vsebine, ki se bodo dodatno izkazale kot usmeritve nosilcev urejanja.

V postopek so vključene le tiste pobude, ki izpolnjujejo pogoje, določene v 6. točki 47. člena ZPNačrt. Sprejemljive pobude (132) so v prvi vrsti skladne s cilji prostorskega razvoja občine in hkrati tudi pozitivno opredeljene z vidika prostorskih, ekonomskih in varstvenih kriterijev. Te pobude so predmet SD OPN 2 in so razdeljene na sledeče vsebinske tipe:

a/ Določitev stavbnih zemljišč na območju razpršene poselitve:

- določitev stavbnega zemljišča - površin razpršene poselitve (Azi) v vinogradniških območjih (VIN) za nove zidanice in na območju obstoječih zidanic;

- določitev novega in razširitev obstoječega stavbnega zemljišča površin podeželskega naselja (SK);
- določitev novega in razširitev obstoječega stavbnega zemljišča površin razpršene poselitve (A).

b/ Izvzem površin iz vinogradniškega območja (VIN) oz. določitev novega VIN:

- Izvzem površin iz VIN območja z opredelitvijo stavbnih zemljišč površin razpršene poselitve (A);
- določitev novega oz. širitev obstoječega VIN območja in opredelitev površine
- razpršene poselitve za zidanice (Azi).

c/ Izvzem površin iz stavbnih zemljišč z vračilom v kmetijske površine:

- ukinitvev območja iz površin razpršene poselitve (A) z vračilom v kmetijske površine (K);
- ukinitvev območja iz površin podeželskega naselja (SK) z vračilom v kmetijske površine (K);
- ukinitvev površin za oddih, rekreacijo in šport (ZS) z vračilom v kmetijske površine (K).

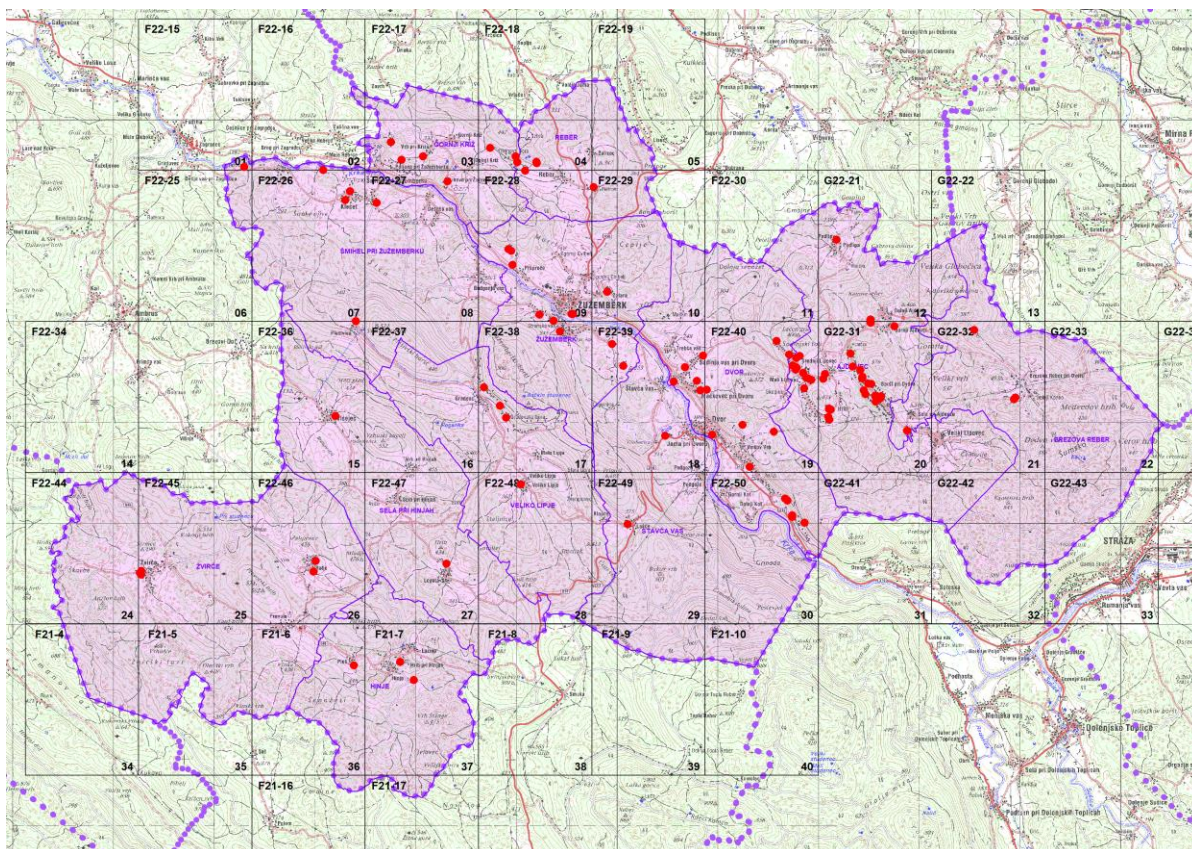
d/ Sprememba PNRP:

- iz območja centralnih dejavnosti (CD) v druge urejene zelene površine (ZD);
- iz območja centralnih dejavnosti (CD) v površine podeželskega naselja (SK);
- iz območja drugih urejenih zelenih površin (ZD) v območja pokopališča (ZK) za potrebe širitve pokopališča;
- iz območja gospodarske cone (IG) v površine podeželskega naselja (SK);
- določitev površin za druga območja centralnih dejavnosti (CD) – ob robu naselja za kapelico.

e/ Sprememba osnovne namenska rabe:

- sprememba namenske rabe iz gozdnih zemljišč (G) v kmetijska zemljišča (K);

f/ Tehnični popravki grafičnega dela in tekstualni popravki odloka.

Občina Žužemberk - pregled pobud

Izdelava SD OPN-2 obsega izdelavo posameznih gradiv (strokovne podlage, osnutek, dopolnjen osnutek, predlog, usklajen predlog, sprejet dokument). Gradivo mora biti izdelano in usklajeno za posamezno fazo postopka priprave SD OPN. Priprava sprememb in dopolnitev OPN se izvede po rednem postopku, saj zaradi vsebine predlaganih sprememb in dopolnitev ter natančnosti prikaza, postopek ne izpolnjuje pogojev za izvedbo po skrajšanem oz. kratkem postopku.

Postopek priprave in izdelave SD OPN 2 se vodi v skladu z določili Zakona o prostorskem načrtovanju ter podzakonskimi akti. Postopek je bil začel v februarju 2018 na podlagi Zakona o prostorskem načrtovanju, s 1. junijem 2018 pa se je začel uporabljati Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), ki v vsebini 273. člena pravi, da se postopki priprave občinskega prostorskega načrta, začeti pred začetkom uporabe tega zakona v skladu z ZPNačrt-om, končajo po takratnih predpisih.

3 ZAČETEK POSTOPKA IN PRIPRAVA SD OPN 2

OPN Žužemberk je bil sprejet v juliju 2014. Od objave v Uradnem listu RS, št. 55/14 je bilo s strani Občine Žužemberk, projektantov in Upravne enote Novo mesto ugotovljeno vrsto nejasnosti in neusklajenosti, s strani uporabnikov pa podana vrsta pobud, zato se je **občina Žužemberk odločila, da pristopi k postopku sprememb in dopolnitev OPN.**

3.1 SKLEP O ZAČETKU PRIPRAVE

Sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk, ki ga je dne 9.2.2018 sprejel župan Občine Žužemberk, je začel veljati 17. 2. 2018, naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, št. 9/2018, z dne 16. 2. 2018. Na podlagi Sklepa in projektne naloge je v februarju 2018 Občina izvedla evidenčno naročilo storitev v skladu z določili 21 člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) (Uradni list RS, št. 91/15) za izdelavo SD OPN 2. Predmet naročila je izdelava sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk, Uradni list RS, št. 55/2014, vključno s strokovnimi podlagami ter drugimi vsebinami in kartografskimi prilogami, ki so potrebne za sprejem prostorskega akta.

3.2 STROKOVNE PODLAGE – PREGLED IN ANALIZA POBUD

Strokovne podlage so bile izdelane v marcu 2019 (SD OPN 2 - Strokovne podlage za poselitve z analizo pobud, Topos, d.o.o., Novo mesto, marec 2019). V sklopu katerih so bili izvedeni terenski ogledi (od septembra do konca oktobra 2018) za vsako pobudo. Po terenskih ogledih je bila vsaka pobuda analizirana (november, december 2018) na podlagi terenskega ogleda, odločitev o sprejemljivosti pobude pa opredeljena na osnovi kriterijev iz Priročnika za obravnavo pobud za spremembo namenske rabe zemljišč, MOP, september 2017. Od 167 pobud je 129 sprejemljivih, 38 pa nesprejemljivih.

Kriteriji za analizo in opredelitev ustreznosti posamezne pobude so povzeti iz Priročnika za obravnavo pobud za spremembo namenske rabe zemljišč, MOP, september 2017. V tabelo se vnesejo opredelitve po vseh kriterijih (v nadaljevanju so navedeni kriteriji in krajše obrazložitve):

A. Kriteriji glede skladnosti s cilji prostorskega razvoja Občin:

A0 Skladnost s cilji prostorskega razvoja občine

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- je skladna s cilji prostorskega razvoja občine

A1 Omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznega naselja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- prispeva k razvoju dejavnosti naselja*

** Opomba: Kriterij A1 smo pri opredelitvi do (ne)sprejemljivosti pobude smatrali kot ne bistven na vpliv širitve poselitve, saj pobude nimajo posebnega (dodatnega) vpliva na razvoj dejavnosti v naseljih, kljub temu pa so z drugih vidikov sprejemljive.*

A2 Razvoj naselij in ohranjanje razpršene poselitve

A2.1 Širitev naselja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- je že opredeljeno kot urbano naselje oz. ima potencial, da to postane ob upoštevanju tipologije, položaja in vloge naselja
- če gre za zapolnitev ali zgostitev poseljenih površin

A2.2 Notranji razvoj naselij in prenova naselij

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- zagotovitev razmerja grajenih in zelenih površin
- ni presežena stopnja pozidanosti
- ohranjajo kvalitetne urbanistične zasnove

A2.3 ohranjanje razpršene poselitve

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- prispeva k razvoju dejavnosti naselja, pri čemer se ne sme spremeniti prepoznavni avtohtoni vzorec poselitve ter ni negativnega vpliva na okolje,...

A2.4 posegi zunaj območij naselij

Pobuda zajema posege in ureditve za potrebe kmetijstva in gozdarske dejavnosti, turizma, za lokalno GJI, šport, rekreacija, rabi naravnih dobrin, ... se šteje za sprejemljivo, če:

- ni v nasprotju z javno koristjo,
- razumni stroški,
- ne razvrednoti vidnega prostora in ne ogroža okolja...

A3 Ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora

A3.1 Dejavnosti in ureditve v mestih in drugih naseljih

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ohranja morfološke značilnosti naselja,
- dominantne poglede,
- nasebinski videz,
- oz. gre za novo oblikovno in prostorsko kakovost.

A3.2 Dejavnosti in ureditve v krajini

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ohranja značilnosti krajine posameznih regij,
- ohranjati stik naselij in odprte krajine,
- ne sme se degradirati privlačnih delov krajine.

A4 Razmestitev dejavnosti v prostoru in območij namenske rabe prostora

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- so dejavnosti medsebojno združljive in poslabšujejo bivalnega in delovnega ter drugega okolja

B. Kriteriji za obravnavo pobud na varstvenih območjih:

B1 Področje kmetijskih zemljišč

B1.1 Sprememba iz kmetijske v nekmetijsko rabo

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- gre v korist kmetije,
- je ni možno realizirati znotraj stavbnih zemljišč,
- ni možno preusmeriti na zemljišča z nižjo boniteto,
- ni izvedenih komasacij, osuševanj, namakanj,

B1.2 Sprememba iz nekmetijske v kmetijsko rabo.

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- so po dejanski rabi že uvrščena v kmetijska ali med gozdna ali pa se jih usposobi za kmetijska

B2 Področje gozdarstva

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ne posega v varovalne gozdove sli gozdove s posebnim pomenom,
- ne vplivajo na funkcijo gozdov.

B3 Področje varstva narave

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- je izven varovanih območij,
- zagotavlja varstvo naravnih vrednot,
- ni v nasprotju z varstvenimi režimi.

B4 Področje upravljanja z vodami

B4.1 Poseg na vodna in priobalna zemljišča

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- izjemoma, kar določa Zakon o vodah.

B4.2 Poseg na poplavna območja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ob upoštevanju pogojev in omejitev iz Uredbe,
- ne sme poslabšati obstoječe ogroženosti,
- se z novimi kartami razredov poplavne nevarnosti pokaže, da je poseg dopusten.

B4.3 Poseg na ogrožena območja (erozija, poplave, plazovi)

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ne more povzročiti naravne nesreče ali povečati ogroženosti.

B4.4 Poseg na vodovarstvena območja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ni v nasprotju z omejitvami in pogoji iz predpisov.

B5 Področje varstva nepremične kulturne dediščine

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ne posega na območje kulturne dediščine oz. ni v nasprotju z varstvenim režimom.

B6 Področje obrambe

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- so po dejanski rabi že uvrščena v kmetijska ali med gozdna ali pa se jih usposobi za kmetijska.

B7 Varovalni pasovi gospodarske javne infrastrukture

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- so skladne s področnimi predpisi, ki določajo pogoje in omejitve gradenj znotraj varovalnih pasov.

B8 Področje varstva pred hrupom, kakovost zraka

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ne predstavlja konfliktov z bližnjimi območji (z vnosom hrupa ali obratno, k viru hrupa).

B9 drugi varstveni režimi

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- so skladne z varstvenimi režimi posameznega območja.

C. Urbanistični kriteriji:

C1 Določitev stavbnih zemljišč, ki predstavljajo zaokrožitev ali širitev naselja

C1.1 Zaokrožitev oz. zapolnitev naselja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- je z najmanj dveh strani že določeno stavbno zemljišče,
- ne gre za zaraščanje naselij,
- se bistveno ne posega v zelene površine naselja,
- ne spreminja morfologije, ohranjajo kvalitetni pogledi, vidna izpostavljenost ni moteča.

C1.2 Večja širitev naselja

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- za stanovanja, če: zagotovljena dostopnost do centra, oskrbe, dela ...omogoča kvalitetno zasnovo,
- za trgovine, oskrbe, če prispeva k vitalnosti območja, dobra dostopnost,
- za proizvodnjo, če gre za preselitev, ki je moteča, dostopnost, ne poslabšuje kvalitete okolja,
- za turizem, če je načrtovano na medobčinski ravni, se programsko navezuje na obstoječo turistično ponudbo, grajeno strukturo naselij, z zelenimi površinami, javnimi prostori, nova delovna mesta, ali dopolnilna dejavnost k kmetiji,
- za javne zelene površine (površine za oddih, rekreacijo, šport, pokopališča), če je omogočena deset minutna in varna dostopnost v strnjenem naselju.

C2 Določitev stavbnih zemljišč na območju razpršene poselitve

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- gre za enako ali združljivo namembnost (kmečke stanovanjske stavbe, kmetijska gospodarstva,...) ob upoštevanju vzorca obstoječe razporeditve objektov in ohranjanja krajine.

C3 Določitev stavbnih zemljišč zunaj območij naselij

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- ohranja skladnost med funkcijami določenega območja, ohranja kakovost prostorske strukture, umešča objekte v bližino naselij.

C4 Določitev stavbnih zemljišč, ki predstavljajo korekcije ali tehnične popravke

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- gre za zamik zemljiškega katastra,
- korekcija obstoječega stavbnega zemljišča na parcelo,
- popravke stavbnih zemljišč zaradi usklajevanja stanja v predhodnih planskih dokumentih.

C5 Določitev stavbnih zemljišč kot sanacija razpršene gradnje

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- se s sanacijo zagotovi racionalnejša izraba prostora (povečanje gostote, izraba prostih površin),
- se s sanacijo zagotavlja zadostno opremljenost in izrabo GJL,
- zmanjšuje vizualna degradacija in ostali negativni vplivi.

C6 Sprememba stavbnih v nestavbna zemljišča ter glede zmanjševanja zelenih in drugih javnih površin

C6.1 Sprememba stavbnega v nestavbno

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- se ohranja morfolologija in funkcionalna zaokroženost območja,
- ni okrnjen razvoj naselja,
- območje infrastrukturno opremljeno.

C6.2 Zmanjšanje zelenih površin na območju naselja (npr. iz zelenih v stanovanja)

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- se bistveno ne ruši razmerje med grajenim in zelenimi površinami,
- znotraj UN nadomesti enako velika površina na drugi lokaciji.

D. Kriteriji glede na možnost opremljanja zemljišč za gradnjo in ekonomsko upravičenost

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- obstaja možnost priključitve na obstoječo prometno, energetska, ...infrastrukturo,

- obstaja možnost samooskrbe,
- če je nova infrastruktura predvidena s planom ali so stroški vlaganj v novo manjši glede na koristi realizacije pobude.

E. Drugi kriteriji

Pobuda se šteje za sprejemljivo, če:

- se ne onemogoča izvedba in uporaba prostorskih ureditev DPN (potrebno mnenje upravljavca in soglasje vlade).

3.3 OSNUTEK SD OPN 2

V času izdelave osnutka je prispelo še nekaj dodatnih pobud, ki so se prav tako obravnavale skladno po prej prikazanih kriterijih. **Osnutek SD OPN 2** (junij 2019) je bil pripravljen v okviru usmeritev strateškega dela OPN, ki se vsebinsko ni spreminjal. Osnutek SD OPN 2 je vključeval spremembe in dopolnitve, kjer so se v posameznih delih dopolnjevale vsebine odloka o OPN ter prikazi v kartografskem delu OPN:

- v izvedbenem delu v vsebini:

- tekstualni del:
- grafični del:
 - o karta 221 – pregledna karta Občine Žužemberk z razdelitvijo na liste (M 1 : 25.000) (_221_preg_kar_listi - 1 list),
 - o karta 222 – pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture (M 1 : 25.000) (_222_preg_kar_onrp_gji - 1 list),
 - o karta 223 – prikazi območij enot urejanja prostora, podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev (M 1 : 5.000) (_223_eup_pnrp_pip - ... listov),
 - o karta 224 – prikazi območij enot urejanja prostora in gospodarske javne infrastrukture (M 1 : 5.000) (_224_eup_gji – ... listov).

Kot priloga k osnutku SD OPN 2 je bil za potrebe priprave mnenja pristojnega ministrstva za področje kmetijstva izdelan Elaborat utemeljitve posegov na kmetijska zemljišča (v aprilu 2019, izdelovalec Agrarius, tla in okolje, Tomaž Kralj s.p.).

V oktobru 2019 je Občina Žužemberk, z vlogo št. 350-2/2018-29, z dne 30.9.2019 pozvala vse državne in lokalne nosilce urejanja prostora (NUP), da podajo prva mnenja.

V sklopu izdaje prvih mnenj je potrebno izpostaviti naslednje:

(1) Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja (v nadaljevanju MOP) je za področje razvoja poselitve v mnenju št. 35032-1/2019/16-10922-07 z dne 24.1.2020 podalo negativno mnenje iz razlogov, da predlagane spremembe niso v celoti skladne s splošnimi smernicami za razvoj naselij, saj vplivajo na razvoj naselij in razpršene poselitve, na ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora in na razmestitev dejavnosti v prostoru in bi jih bilo strokovno obrazložiti z dopolnitvijo strokovnih podlag ter posledično spremeniti strateški del OPN. Ministrstvo navaja (ne)sprejemljivost pobud po

naselijh z ugotovitvami, pri čemer se je opredelilo, da je 60 pobud sprejemljivih, 60 nesprejemljivih, do desetih (10) pa se niso opredelili.

(2) Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo (za področje varovanja kmetijskih zemljišč) (v nadaljevanju MKGP) v mnenju št. 352-87/2005/56 z dne 22.11.2019 glede pobud ugotavlja sledeče:

- 4 pobude so sprejemljive;
- 20 pobud je sprejemljivih, če Občina predloži izjavo, da imajo objekti upravna dovoljenja;
- do 33 pobud so neopredeljeni, do njih se bo ministrstvo opredelilo, ko občina dostavi mnenje Javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) in/ali dostavi lego objekta na zemljišču;
- 45 pobud je nesprejemljivih, ker se nahajajo na območju previsoke bonitete (40 ali več) in/ali odprtega kmetijskega prostora in/ali gerka in ker ima občina še dovolj nepozidanih stavbnih zemljišč;
- s posegi, ki se nanašajo na spremembo nekmetijske v kmetijsko namensko rabo, se ministrstvo strinja.

(3) Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, v mnenju št. 6-III-520/2-O-19/AŠP z dne 4.11.2019 ugotavlja, da osnutek SD OPN 2 le delno upošteva splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora, zato je podal posamezne primere še konkretne varstvene usmeritve in dopolnitve oz. popravke v tekstualnem delu. Hkrati pa med pobudami zavod izpostavlja lokaciji v Dešeči vasi (DE14) in na Dvoru (MA62), kjer se predvideva razvoj turistične dejavnosti. Obe se nahajata na varovanem območju: Krka s pritoki. Predvidene spremembe namenske rabe na teh dveh lokacijah se dopuščajo ob izvedbi postopka celovite presoje vplivov na okolje (kasneje potrebno izdelati tudi okoljsko poročilo).

Osnutek – usklajevanja, januar 2021 je bil pripravljen za potrebe usklajevanj z MOP in MKGP. Dopolnjen je na podlagi ugotovitev njunih prvih mnenj. Vsebuje sledeče dopolnitve k obrazložitvam pobud:

- dodatne utemeljitve pobud, kjer je to zahtevano s strani MOP in/ali MKGP,
- priložena mnenja Javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS), kjer je to zahtevano s strani MKGP;
- izjave in dokazila o zgrajenih objektih, kjer je to zahtevano s strani MKGP.

Glede na pridobljena dokazila, mnenja in dodatne obrazložitve je v fazi osnutek – dopolnitev, januar 2021 sprejemljivih 101 pobuda. Pobude, ki dodatno niso bile utemeljene in so na podlagi prvega mnenja MOP in/ali MKGP negativne, so črtane in izločene iz postopka SD OPN.

Izhodišče pri utemeljevanju pobud je poleg vseh zgoraj naštetih obrazložitev, mnenj in dokazil, predvsem demografsko in geografsko stanje občine Žužemberk:

- Suha krajina spada med najredkeje naseljene pokrajine v Sloveniji in je označena kot demografsko ogroženo območje. Občina Žužemberk, s slabimi 5000 prebivalci, se po površini nahaja na 33. mestu po številu prebivalcev. Gre za »zeleno« občino

z večjim deležem kmetijskih in gozdnih površin in z zelo razpršeno naselbinsko strukturo.

- Demografska slika občine je neugodna, saj je kar 37 naselij (od skupno 51 naselij v občini) demografsko ogroženih. Dvajseto stoletje je bilo namreč obdobje izseljevanja in vsesplošnega upada števila prebivalstva. Po propadu železarstva in z izpeljavo železnice mimo doline Krke na začetku 20. stoletja se je začela gospodarska kriza. Izseljevanje je bilo zato najmočnejše od leta 1890 do 1. svetovne vojne in je bilo predvsem odraz gospodarske krize in agrarne prenaseljenosti. Druga svetovna vojna je dodatno prizadela prebivalstvo, kar je še pospešilo izseljevanje. Skupno število prebivalcev občine se je v zadnjih 120 letih skorajda prepolovilo, in sicer s 7407 leta 1880 na samo 4677 prebivalcev leta 2000. Vsa naselja v občini, razen Žužemberka, Dvora in Sadinje vasi, izkazujejo močan in stalen upad števila prebivalcev vse od začetka 20. stoletja do danes. Proces depopulacije še ni ustavljen. V prometno dostopnejši dolini reke Krke je število prebivalcev začelo stagnirati ali celo naraščati (Žužemberk, Dvor, Sadinja vas, Gornji Kot). V zaledju reke Krke pa je stagnacija prebivalstva v zadnjih 20 letih opazna le v naseljih Lazina, Lopata, Lašče, Mali Lipovec, Doljni Ajdovec in Podlipa, drugod pa število prebivalstva naglo upada. Staranje prebivalstva je logična posledica vsesplošnega upada rodnoti in izseljevanja.
- Povečanje stavbnih zemljišč je za občino strateškega pomena, saj bi s tem preprečili selitev mlajše populacije v druge bolj dostopne občine. Želja mladih je, da ostanejo v rodnem kraju in si tukaj ustvari svoj dom, kot mlade družine, kar je tudi razvidno iz števila pobud. Občina ima urejeno družbeno infrastrukturo ter dovolj kapacitet za izobraževanje osnovnošolske mladine. V občini sta dve Osnovni šoli (Žužemberk, Prevole) in tri podružnične šole za šolanje do 4. razreda. Za predšolsko vzgojo otrok so v občini tudi trije vzgojni izobraževalni zavod, ki imajo še dovolj prostora za sprejem predšolskih otrok. V primeru izseljevanja mladih družin bo občina primorana zmanjševati oddelke.
- Pomanjkanje delovnih mest je velika ovira za razvoj občine. V preteklosti se je zaposlovala predvsem nekvalificirana delovna sila, zato izobrazba ni igrala tako pomembne vloge. Neustrezna delovna mesta v manjših in bližnjih obratih bolje izobražene delovne sile ne zadržujejo, temveč jo silijo k dnevni migraciji ali izselitvi (Zupančič, 1988). Leta 1991 je bilo v občini 1 627 zaposlenih in 98 nezaposlenih oseb. Od tega se je v naselju bivanja zaposlilo le 292 oseb, kar znaša 18 % vseh zaposlenih. Ostalih 82 % zaposlenih izven naselja bivanja predstavlja dnevne migrante, od katerih jih približno tretjina dela v sosednjih občinah (Popis prebivalstva 1991). Prometni položaj vpliva na migracijsko usmerjenost prebivalstva v Ljubljano, Novo mesto in Kočevje.

Vse pobude, za katere se ugotavlja, da so sprejemljive, ustrezajo merilom in zmogljivostim urbanega in naravnega prostora, ne spreminjajo identitete krajine ter obstoječe tipologije posameznih naselij kot tudi ne koncepta razvoja urbanističnih načrtov posameznih naselij. Hkrati bodo imele vse sprejemljive pobude tudi pomemben vpliv na razvoj podeželja z vidika ohranjanja tradicionalne kulturne krajine, v vinogradniških območjih pa tudi promocije vinogradniške dejavnosti.

3.4 DOPOLNJEN OSNUTEK IN JAVNA RAZGRNITEV

Dopolnjen osnutek SD OPN 2 (oktober 2019) je bil izdelan na podlagi usmeritev prejetih prvih mnenj NUP ter dodatnih uskladitev z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvom za okolje in prostor.

3.5 JAVNA RAZGRNITEV Z JAVNO OBRAVNAVO IN STALIŠČI DO PRIPOMB

Dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Žužemberk (v nadaljevanju: SD OPN 2 oz. dokument) se nanaša na vsebine, ki okvirno obsegajo spremembe namenske rabe prostora in prostorsko izvedbenih pogojev za posege v prostor na podlagi prejetih pobud, manjše posodobitev OPN ter ostale vsebine, kot usmeritve nosilcev urejanja.

SD OPN 2 je bil v javni razgrnitvi v času od 3.11.2021 do vključno 6.12.2021. V času javne razgrnitve je bila organizirana javna obravnava in sicer 10.11.2021 s pričetkom ob 16.00 uri v sejni sobi Občine Žužemberk, Grajski trg 26, Žužemberk. Zaradi obvladovanja širjenja nalezljive bolezni SARS-coV-2 (COVID-19) je bila javna obravnava izvedena ob upoštevanju predpisanih epidemioloških ukrepov (preverjanje pogoja PCT pred vstopom v stavbo, zaščitne maske, razkuževanje rok, zagotavljanje varne razdalje med prisotnimi).

Na obravnavi so bili navzoči seznanjeni, da o obravnavi ne bo voden poseben zapisnik z vpisom podanih pripomb; v kolikor želijo, da se bodo štele kot pripombe oz. predlogi, do katerih se bodo zavzela stališča, morajo le-te zapisati v knjigo pripomb ali jih pisno posredovati na naslov Občine Žužemberk.

Do zaključka javne razgrnitve je bilo podanih 45 pisnih pripomb oz. predlogov, ki so obravnavani v nadaljevanju in do katerih so podana stališča. Pripombe so navedene so v celoti oz. tako, da je iz njih razvidna vsebina pripombe, pri čemer so izpuščeni tisti podatki, ki se jih zaradi varstva osebnih podatkov po določbah Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1-UPB1) ne sme navajati. Originali se hranijo v spisu postopka pri občini kot pripravljavcu predmetnega prostorskega dokumenta.

3.6 PREDLOG SD OPN 2

Predlog SD OPN 2 (maj 2022) je izdelan na podlagi usmeritev in usklajevanj z NUP ter skladno z zavzetimi Stališči do pripomb podanih v času javne razgrnitve.

V predlogu je obravnavanih tudi nekaj pobud, ki so bile v fazi strokovnih podlag ali v fazi osnutka že ovržene. Zaradi dodatnih obrazložitev, ki so jih v času javne razgrnitve dostavili pobudniki in glede na sprejeta stališča do pripomb, so le-te v predlogu ponovno obravnavane in obrazložene.

3.7 USKLAJEN PREDLOG SD OPN 2

**DOPOLNITEV GRADIVA POSREDOVANO NAJKASNEJE DO 3.10.2022 PO
PRIDOBLENEM MNENJU MINISTRSTVA ZA KMETIJSTVO.**